

Kent Rune Tveit
Eikebakken 25
3750 DRANGEDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Odd Frydenlund Steen, 35 58 61 54

Iverksettelse av skadefelling av gaupe i Kjosén, Drangedal i Telemark

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark gir Kent Rune Tveit, Eikebakken 25, 3750 Drangedal tillatelse til å felle en – 1 – gaupe som har forårsaket et stort tap av lam i hans besetning av sau. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår og gjelder for et avgrenset område og i perioden fredag 20. juli kl 16.30 til fredag 27. juli kl 17.00.

Det vises til kontakt på telefon fredag ettermiddag 20. juli 2019.

Bakgrunn

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark mottok telefon fra SNO, v/Espen Marker fredag 20. juli kl 14.30 om at det var undersøkt ni lam i besetningen til Kent Rune Tveit i Kjosén, Drangedal kommune. Dyrene var ferske og skadebildet var ifølge Marker entydig i retning av gaupe som skadegjørende art. Kl. 15.16 samme dag mottok saksbehandler telefon fra Tyke Tveit (far til søker) om at de ønsket skadefelling på en gaupe. Etter dette ble det gjort søk i rovbasen for å få bekreftet SNOs vurdering av skadedokumentasjonene. Det var registrert ti skadesaker, alle med vurdering *dokumentert gaupe*. Sakene er registrert med følgende nr. i rovbasen: **K504022-031**.

Siden Fylkesmannens kontor var stengt på dette tidspunktet ble det kl 16.35 gitt tillatelse til felling av en – 1 – gaupe på sms til søker. Kopi av denne tillatelsen ble sendt direktøren for miljøavdelingen, fagsjefene på natur og forurensning på miljøavdelingen, SNO regionalt, Fylkesmannen i Agder og Fylkesmannen i Oslo og Viken (sekretariat for rovviltnemnda i region 2).

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 bokstav b og § 77, jamfør også forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jamfør §§ 1 og 8.

Rovviltforskriftens formål er gitt i § 1:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 som sier følgende:

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a. Områdets betydning som beitemark*
- b. Skadenes omfang og utvikling*
- c. Potensialet for fremtidige skader*
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35."

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Kvoten for betinget skadefelling i rovviltregion 2 er gitt av rovviltnemnda og omfatter to gauper, hvorav ingen er felt på søknadstidspunktet. Kvoten gjelder for tidsperioden 1. juni – 15. februar.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptre i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jamfør også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 2.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om gaupe i behandlingen av saken, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om artens bestandssituasjon og utvikling i Norge. Det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3.

Gjennom statusrapporter og annen informasjon fra overvåkingen av den norske gaupebestanden er det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som gaupe blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er kjent at gaupe kan bli smittet med skabb. En del individer blir også påkjørt av ulike fartøyer. Ut over dette skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt. Miljøforvaltningen har i stor grad oversikt over den samlede belastningen gaupe utsettes for.

Det nasjonale bestandsmålet er fordelt på utvalgte forvaltningsregioner for rovvilt. I region 2 som omfatter Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud fylker er bestandsmålet 12 ynglende familiegrupper. Det vises her til den regionale forvaltningsplanens (av april 2017) kapittel 6.3. Antall familiegrupper i landet som helhet har de siste sju årene ligget under det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige familiegrupper. 55 familiegrupper ble registrert i Norge før jakt i 2019. Bestandsstatus i region 2 før jakt i 2019 var 15 familiegrupper. Gjennomsnittet for de tre siste årene (2017-2019) er 13 familiegrupper.

Fylkesmannen mener en eventuell felling av det skadegjørende individ i dette området har en begrenset innvirkning på gaupebestanden, samt nasjonale og regionale bestandsmål. Reguleringen av gaupebestanden skjer fortrinnsvis gjennom kvotejakt, mens uttak ved skadefelling er sjelden. Skadefelling utgjør en liten andel av den kjente dødeligheten for gaupe i Norge. Skadefelling i Norge i nåværende begrensede omfang ser ikke ut å ha negative konsekvenser for gaupas bestandsstørrelse.

Fylkesmannen legger til grunn at rovviltneemnda for region 2 med sin geografiske differensiering, jf. rovviltforskriften § 6, har ivarettatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Det betyr at avgrensning av områder der bestandsmålene skal nås og opprettholdes, er foretatt ut fra en samlet vurdering, og forventes å gi de beste samfunnsmessige resultater. Drangedal er prioritert område for gaupe, men samtidig er det lagt vekt på at tap av beitedyr til gaupe skal minimaliseres, jf. forvaltningsplanens kapittel 6.3.

Områdets betydning som beitemark

Fylkesmannen legger til grunn at tapsområdet representerer et viktig beiteområde for søker. Besetningen beiter i nærområdet til gården. I en større geografisk sammenheng er det per i dag få besetninger med sau som beiter i Drangedal og omegn og derfor er det områder som må betraktes som viktigere som beiteområder, f.eks. i Vest-Telemark der konsentrasjonen av beitende sau er langt større.

Skadens omfang og utvikling

Ti lam er dokumentert drept av gaupe i besetningen til Kent Rune Tveit ved søknadstidspunktet. Ytterligere lam er savnet. Fylkesmannen legger til grunn at tapet er stort, at det har skjedd innenfor kort tid og er ferskt, samt at nye tap ikke kan utelukkes.

Potensialet for fremtidige skader

Potensialet for nye skader anses som stort. Sauen går spredt, riktig nok innenfor et begrenset område i tilknytning til gården i Kjosén, men tett vegetasjon og til dels uoversiktlig terreng vanskeliggjør mulighetene for oversikt raskt. Fylkesmannen forventer likevel at søker skaffer seg oversikt over omfanget av tapet snarest mulig og at nye tap straks rapporteres til SNO når det eventuelt oppdages.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Fylkesmannen er av den oppfatning at innsamling av alle dyr i besetningen kan la seg gjennomføre for å hindre ytterligere skade, men at dette vil ta tid.

Vedtak

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for skader på sau dersom gaupe fortsetter å oppholde seg i skadeområdet, iverksetter Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

skadefellingstillatelse på én -1- gaupe innenfor en sone med avstand på 3 km radius fra gården til søker i Drangedal kommune. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

1. Tillatt fellingsområde er en sone på **3 km radius rundt gården til søker i Kjos**, Drangedal kommune i Telemark.
2. Tillatelsen gjelder for søker, Kent Rune Tveit, og de personer han etter eget ønske finner hensiktsmessig å ta med i fellingsforsøket. Fylkesmannen skal ha tilsendt navn på alle deltakende personer i fellingsforsøket.
3. Fellingstillatelsen gjelder felling av én – 1 – gaupe i tidsrommet **fredag 20. juli kl. 16.30 til fredag 27. juli 2019 kl. 17.00**.
4. Felling skal straks og uten opphold meldes til SNO og/eller Fylkesmannen på telefon eller sms (SNO: 975 70 975, Fylkesmannen: 950 77 102).
5. Dersom det ved felling viser seg at det er en voksen hunngaue (1 ½ år eller eldre) må det undersøkes om den har unger. Dersom den har en eller flere unger må disse også forsøkes felles på bakgrunn av at de ikke vil kunne klare seg selv.
6. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på gaupe, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst.
7. Deltakere ved fellingsforsøket skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle minst siste gang i 2018, helst i 2019. Deltakerne i fellingsforsøket skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
8. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal **umiddelbart** underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskyes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvisse seg om at påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
9. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
10. Gaupe felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår og blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal skytter fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skytter skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Fylkesmannen er tilgjengelig på beredskapstelefonen for rovvilt, tlf. 950 77 102, dersom det er spørsmål rundt denne tillatelsen eller annet.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Elisabet Rui (e.f.)
direktør i Miljøavdelingen

Odd Frydenlund Steen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til (e-post):

Drangedal kommune
Mattilsynet
Politiet, Grenland politistasjon
Statens naturoppsyn (SNO), v/Espen
Marker
Fylkesmannen i Agder
Fylkesmannen i Oslo og Viken

Dyrskuplassen 3840 SELJORD